

NARODNI DNEVNIK

Izbija vsak dan opoldne, izveniš nedelj
in praznikov.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po
pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO:
SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13.
TELEFON ŠTEV. 552.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifi.
Pisemnim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.
Račun pri poštnem ček, uradu štev. 13.633.

Ob dvanajsti uri.

... pa tudi naši Slovenci, ki so radi
Korošca ostali v kotu...
(St. Radić v današnjem »Domu«.)
Čeprav ni v takozvanih naprednih kro-
gih vstop SLS v vlado popularen in če-
prav je tudi časopisje SLS svoječasno
naše tozadevne pozive odklonilo, ponav-
ljamo vendar svoj apel in pravimo, da
je za največjo slovensko stranko mesto
edinote v vladi kraljevine Srbov, Hrvat-
ov in Slovencev.

Ne gre, da so Slovenci potisnjeni v kot
in napačno je, da je vsa politična moč
slovenskega naroda neuporabna in zato
smatramo za svojo dolžnost, da brez ozi-
ra na zamere na levi in desni kličemo
SLS, da vstopi v vlado. To smatramo pa
tudi bolj kot svojo dolžnost, ker smo pre-
pričani, da bide že dvanajsta ura, ko SLS
sploh more vstopiti v vlado in da je tre-
ba zamuditi samo še nekaj časa in zamu-
jen bo zadnji ugoden trenutek.

Preveč težav pa preživlja slovenski
narod, da bi mogel dopustiti, da se za-
radi nekih samo teoretično pomembnih
programatičnih točk zaigra ugodna ura.
Zakaj življenje je več ko vsaka teorija
in obstoj gospodarstva važnejši od vseh
filozofskih in političnih sistemov. Ka-
dar smo prišli tako daleč, da se morajo
dobri kmetje zaradi davkov zadolževati,
tedaj nam naša hiša gori, tedaj ni časa za
teoretiziranje in za deklamiranje o po-
nemnem vztrajanju na svojem stališču.
Tedaj je treba prijeti za delo in doseči
to, kar je mogoče. To pa je tudi edino
dobra politika, ne pa trmoglavosti po-
dobna nepopustljivost.

Zlasti pa nima SLS nobenega vzroka
igrati vloge nepopustljive stranke. Da
smo zašli v sedanje težke prilike, je tudi
v precejšnji meri njena krivda. Pritegni-
tov. deželni doklad v državni davek je
napaka iz dobe, ko je bila SLS v vladi.
In sličnih napak je bilo v onih sanjavih
popreobratnih dneh storjenih še več! Vse
to napake je SLS dolžna popraviti in
popraviti jih more le, če je v vladi.

In še vse polno drugih stvari je, ki
jih narod hoče imeti od SLS in zaradi
katerih jo je izbral kot legitimno zastop-
nico slovenskega naroda. Ni prišla SLS
da bi časti zaradi avtonomije, ker se ni
nikdar utemeljevala teoretično, tem-
več to z drastičnimi praktičnimi argu-
menti, ki so včasih že zelo mejili na
hujakarijo. Nasprotno je narod sledil
besedi »avtonomija«, ker je v njej videl
izraženo vse to, česar bi hotel biti rešen,
ker je bila volilna SLS avtonomija isti
paradiž ko republika radićevcem.

Čas pa je pokazal, da ni beseda nič v
primeri z življenjem in zato je HSS po-
kopala povojno geslo republike in zato
mora SLS pokopati povojno geslo avto-
nomije. Z glavo se ne pride skozi zid.

Pa še par drugih stvari mora pokopa-
ti SLS, ker treba, da je sporazum sklop-
ljen brez vsakih skrivnih misli. Tako
je nemogoče, da koleba velika stranka
med republikanstvom in monarhizmom.
Za eno ali drugo se je treba odločiti.
Enako pa je treba tudi jasnosti glede
vprašanja odnošajev do Hrvatov in Sr-
bov.

V narodnem interesu je, da vstopi SLS
v vlado, ker samo tako je izrabljena vsa
politična moč Slovencev. Mislimo pa, da
je tudi v interesu SLS, da to stori. Mi-
zavus duhovniške plače so eden največ-
jih grehov SLS do lastnih in najbolj po-
žrtvovalnih delavcev. Gospodarska pod-
jela Slovenije zahtevajo enako katego-
rično, da SLS ne zamudi trenutka.

Predvsem pa zahteva takojšen vstop
SLS v vlado resnica, da bodo tem težji
pogoji za vstop, čim dalje se bo obotav-

Radić o svoji avdijenci in o Ženevi.

VELIK VTIS SPORAZUMA V VSEH
ZANJE Z BOLGARSKO. — MOGOČA
ALBANSKI ZA JUGOSLAVIJO. — RADIĆ STOPI SIGURNO V VLADO.

Beograd, 8. oktobra. Včeraj je prišel
v Beograd Stjepan Radić v spremstvu
nekaterih ministrov in narodnih poslan-
cev. Z njim je prispel tudi šef pravo-
sodja v Zagrebu g. Pebor. Na kolodvoru
so ga sprejeli g. Pavle Radić in podtaj-
niki dr. Krnjević, Pasarić in inž. Košu-
tić. Ob 10. uri dopoldne je bil Radić
sprejet v avdijenco, ki je trajala nad
dve uri.

Na povratku iz dvora je St. Radić iz-
javil novinarjem, da se je z Nj. Vel. kra-
ljem razgovarjal o nekaterih važnih za-
konskih predlogih, zlasti o zakonu o ob-
činah. Nato je izrazil željo, da se parla-
mentarno življenje in delo nadaljuje v
hitrejšem tempu. St. Radić je povedal
kralju, da je bil sporazum na Hrvatskem
povsod enodušno sprejet, kar dokazuje
rezultat občinskih volitev.

Radić je kralju poročal tudi obširno o
naših izseljencih v Ameriki. Razpravlja-
la sta tudi o vprašanju večjega državne-
ga posojila in o vstopu St. Radića v vla-
do. Ta stvar je rešena in je želja najšir-
ših slojev, da vstopi St. Radić v vlado,
ker je to edini način za uspešno izva-
janje politike sporazuma.

Po avdijenci se je St. Radić sestal s
predstavnikoma in šefom radikalne stran-
ke Aco Stanojevićem, Ljub. Živkovićem
in Nik. Uzunovićem. Sestanek je trajal
nad eno uro.

Ob 18. je sprejel v hotelu Parizu veli-
ko število novinarjev, katerim je podal
svoje poglede na razna vprašanja naše
notranje in zunanje politike. Med dru-
gim je St. Radić izjavil sledeče:

»Smatral sem vedno, da je Mala antan-
ta orodje miru. Najvažnejša stvar v Žene-
vi je bila ureditev Male antante. Kar se
tiče sporazuma, je napravil najboljši vtis
na vse države. Razgovarjal sem se s
Cankovom, z Angležem Herstom in dru-
gimi politikmi. Prepričali so me, da je
sporazum deloval v Bolgarski kar naj-
boljše, zlasti pa v dveh smereh: Bolgari
so se otresli strahu, da bodo Srbi naj-
prej absorbirali Hrvate in nato tudi nje.
Po sporazumu ni v Bolgarski nobene
stranke in nobenega politika, ki ne bi
pristal na sledeči dve dejstvi: 1. Potreb-
no je zblizanje z Jugoslavijo vobče, a s
Srbijo naposled. To pa na ta način, da
ne bi bilo treba sprva niti omeniti, če-
gava je Macedonija, če jugoslovanska ali
srbska in bi se naposled rešilo to vpra-
šanje v srbskem zmislu. To je prvo ne-
omajno prepričanje; drugo pa je, da se
mora Bolgarska v sedanjem in bodočem
režimu naslanjati na seljaško demokra-
cijo, da se preneha z vsemi poskusi, re-
akcionarnimi in boljševističnimi. V tem
smislu sem dobil jasne in konkretne po-
datke, ki še niso za javnost. Rekel sem
tudi francoskim, ameriškim in drugim
politikom, da sem trdno prepričan, da
bomo imeli v najkrajšem času z Bolgar-
sko edinstveno gospodarsko in zunanjo
politiko. V kakšni formi, to se bo videlo
pozneje. Eventuelno bi to moglo pome-
niti carinsko unijo, ali kaj sličnega.

V Ženevi sem govoril z bolgarskimi
delegati, katere osebno poznam že dav-
ljala SLS. Ne še sedaj, toda v kratkem
se mora zgoditi, da bo vstop SLS v vlado
mogel le potom kapitulacije.
Ni mogoče v vseh vrstah SLS vstop
v vlado popularen, toda dolžnost politike
je, da stori to, kar je prav, ne pa to,
kar je popularno.

no. Kjerkoli smo bili skupaj, so lahko
vsi videli, da med nami ni nobene nape-
losti, marveč popolno prijateljstvo.

Dr. Beneš mi je rekel, da ima spora-
zum najjačji vpliv na odnošaje v Češko-
slovaški. Povedal mi je mnogo, kar pa
ni za javnost. Med drugim je dejal: »Mo-
rem vam samo povedati to: Pomlajeni
in prerajeni ste. Vaš položaj je bil naj-
težji.«

»Ako bi bi vplivali na vaše razmere, bi
delali krivico samim sebi, in sedaj pra-
vim, da bi dobili o nas, če bi napadali
radikale in Pašića, vtis, kakor da napa-
damo Srbe. V nobeni stvari nismo tako
složni, kakor soglašamo vsi, pa tudi
Nemci in Slovaki v tem, da je sporazum
za vas neprecenljivo dobro.

Srbi in Hrvati nimajo niti pojma, ka-
ko veliko delo so izvršili s sporazumom.
Zakaj, kdor je to delo izvršil, ne more
sam oceniti važnosti in dalekosežnosti
tega dejanja. »Ali mi, ki smo zunaj, mo-
remo to presoditi.«

Beneš je dodal še nekja podrobnosti.
Vse je bilo gotovo, da pridem v Prago.
Uvidel sem, da bi se imel delj časa zadr-
žati, pa sem svoj odhod odložil za po-
zneje.

Vsi poljski delegati, predvsem Domb-
sky, so mi rekli: Nimate pojma, kakšen
vpliv je imel sporazum. Ni se delalo na
tem, da bi formalno vstopili v Malo an-
tano. Po vašem sporazumu smo dejan-
sko v Mali antanti in v tem smo vsi slo-
žni. Tako sodimo vsi, ki zastopamo naj-
močnejšo skupino Pijastov, ali velja tudi
za vse druge naše stranke.

Naši zavezniki Rumuni so dobili
posebno spoštovanje napram naši dr-
žavi. Srbi izgledajo kot mojstri prvega
reda, Hrvati pa ne le kot dobri taktiki,
marveč tudi kot dobri politiki.

Zanimiva sta bila tudi dva albanska
zastopnika, ki sta bila v najboljših odno-
šajih z dr. Ninčićem. To sta bila pariški
in bukareški poslanik. Rekla sta mi, da
o kakih nesoglasjih med našo državo in
Albanijo ne more biti niti govora. Zelo
jima je tudi ugajala osebnost našega
kralja. Dejala sta: Vemo, da se vaš kralj
ponaša zelo diskretno ter da je imel in
ima v vsej vaši konstruktivni politiki,
notranji in zunanji, merodajen vpliv.

V Ženevi so me tudi ponovno vpra-
šali: »Ali je resnica, da je vaš kralj
stvarno velik pacifist?« Ali veste, kdo
so bili to, ki so to vprašali? Sami Ameri-
kanci, Angleži in Francozi. Potrdil sem
jim vprašanje. Zavezniki diplomati so
navedli tudi nekatere podrobnosti o na-
ših strankah in videl sem, da ima zu-
nanja diplomacija zelo dobre oči.

O svoji avdijenci je St. Radić izjavil,
da je Nj. Vel. kralj z največjim zima-
njem spremljal njegove izjave. Rekel je
kralju, da bo počakal Pašića. Nj. Veli-
čanstvo računa na vsak način z vstopom
St. Radića v vlado kot z gotovim dej-
stvom. Pašić je preko Ninčića slubženo
obvestil Radića, da pričakuje njegov
vstop v vlado.

Potem je Radić še obširno govoril o
občinskih volitvah na Hrvatskem.

Po krivdi SLS smo danes Slovenci v
kodu in slovensko gospodarstvo trpi
vsled tega milijonsko škodo. Dolžnost
SLS je, da pridemo tudi mi na zeleno
in zato pravimo, da mora SLS vstopiti
v vlado.

In sicer čimprej, ker 12. ura je blizu.

Konferenca v Locarnu.

Locarno, 8. oktobra. Pred včerajšnjo
plenarno sejo konference sta se sestala
francoski zunanji minister Briand in
nemški državni kancelar Luther. Sesta-
nek je trajal samo eno uro. Vsebinska raz-
govora se čuva v največji tajnosti. Iz
nekaterih aluzij se more sklepati, da je
bil sestanek vplivan od tretje strani.
Pogajanja v Locarno beležijo nekatere
rezultate.

Locarno, 8. oktobra. V včerajšnji seji
konference se je nadaljevala generalna
debata. Zahtevalo se je naknadno poro-
čilo juridičnih izvedencev, s katerim se
bo bavila konferenca na prihodnji seji.
Danes popoldne ob 12.30 se zopet sesta-
nejo ministri.

Locarno, 8. oktobra. Sinoči je dospel
v Locarno češkoslovaški zunanji mini-
ster dr. Beneš. Njegov prihod je vzbudil
splošno zanimanje.

ITALIJANI IZDALI VSEBINO GA- RANCIJSKEGA PAKTA.

Locarno, 8. oktobra. Prezgodnja ob-
java načrta o garancijskem paktu se
smatra kot kršenje zaupanja, kar je zelo
slabo vplivalo na delo konference. Obe-
lodanjenje je sledilo v nekaterih rim-
skih listih, ki so zelo blizu Mussoliniju.
Ta kršitev tajnosti je v Locarnu izzvala
slabo razpoloženje.

PASIĆ SE VRNE ŠE DANES.

Zagreb, 8. oktobra. Včeraj je bila iz
Zagreba odposlana na mejo vozna gar-
nitura, da počaka ministrskega pred-
sednika Pašića, ki se vrne še danes v
Beograd.

KONFERENCA HSS.

Beograd, 8. oktobra. Sinoči se je vrši-
la v klubu HSS konferenca, na kateri so
bili St. Radić, vsi ministri HSS, 3 držav-
ni podtajniki in več poslancev. Konfe-
renca se je bavila z aktualnimi vpraša-
nji, ki zadevajo predvsem stranko in
njeno organizacijo. Radić je poročal o
avdijenci.

Danes potuje St. Radić s Karlom Ko-
vačevićem in dr. Mačekom v Topolo, da
položi venec na grob pokojnega kralja
Petra.

AMNESTIJA ZA POLITIČNE IN TISKOVNE DELIKTE.

Beograd, 8. oktobra. Med drugimi ak-
tuelnimi vprašanji se mnogo govori o
amnestiji političnih krivcev. — V mini-
strstvu pravde pripravljajo tudi anne-
stijo tiskovnih krivcev.

GRŠKA VLADA DEMANTIRA.

Atena, 8. oktobra. Službena agencija
demantira vse vesti inozemskega tiska,
da je bil bivši predsednik vlade Papa-
nastasiu prijet in interniran. Resnica je
le to, da so sodne oblasti začele sodni po-
stoppek proti njemu kot odgovornemu
uredniku lista, v katerem je napadal dr-
žavne oblasti. Na intervencijo predse-
dnika vlade Pangalosa p aje bilo sodno
postopanje proti njemu ustavljeno.

Z druge strani pa javljajo o vse večjih
komplikacijah. Pravijo, da je Papanasta-
siu ne le prijet, ampak da pride tudi
pred sodišče. V najkrajšem času bo sle-
dila aretacija generala Kondilisa.

DR. PERIĆ DELEGAT NA PRIVATNO- PRAVNI KONFERENCI V HAAGU.

Beograd, 8. oktobra. Sinoči je odpoto-
val iz Beograda dr. Ninko Perić, naš de-
legat na mednarodni privatno-pravni
konferenci v Haagu.

Napad dr. Žerjava na „Kmetijsko družbo“.

V sobotni številki »Jutra« je napisal dr. Gregor Žerjav oster napad na Kmetijsko družbo in njenega predsednika, češ da družba nič ne dela, da je čisto pozabila na svojo vlogo dolžnost, da posluje strankarsko in da ji je trgovina glavna stvar.

Na ta čisto neosnovan napad je poslal predsednik Kmetijske družbe, g. Ivo Sanein stvaren in nad vse objektivni odgovor »Jutra«, ki ga pa to ni priobčilo. Zato ga priobčujemo danes mi, da vidi javnost, kako neosnovano se napada celo nad vse zaslužna Kmetijska družba. Odgovor predsednika se glasi:

Slavno uredništvo!

Z ozirom na napad gosp. ministra n. r. dr. Žerjava na »Kmetijsko družbo« v Vašem cen. listu z dne 3. t. m. pod naslovom »Zloraba Kmetijske družbe«, prosim, da izvolite priobčiti sledeče pojasnilo:

Kmetijske podružnice iz Krškega in Leskoveca so vložile dne 10. julija prošnjo na »Kmetijsko družbo«, da bi prevzela vodstvo in aranžiranje razstave goveje živine in konj, ki se ima vršiti 15. avgusta. Istočasno so prosile, da vložijo »Kmetijska družba« v njihovemu imenu prošnjo na ministrstvo za polovnično vožnjo na gornjo razstavo.

Dne 20. julija je pa bila od omenjenih podružnic vložena prošnja za denarno podporo.

V svoji seji z dne 22. julija t. l. je glavni odbor odobril soglasno podružnicam za prireditve razstave 1500 Din, poleg tega je še odobril podporo v znesku 1500 Din Kmetijski podružnici v Rečici na Paki isto za razstavo živine in »Dirkalnemu in jahalnemu društvu« v Ljutomeru 2000 Din za prireditve konjske dirke.

Iz poročila gosp. kmet. svetnika Rohrmanna, ki je bil delegiran od »Kmetijske družbe«, da organizira omenjeno razstavo, je razvidno, da je ista jako lepo uspešna ter je bil dogovor živine krajevnim razmeram primerno odličen.

Na Bledu so priredile živinorejsko razstavo Združene kmet. podružnice iz Bleda brez sodelovanja in znanja »Kmetijske družbe«. »Kmetijska družba« ni niti posredovala za znižano vožnjo, niti dala kako denarno podporo.

Kar se tiče opazke, da družba tudi ne napreduje, ker je bolj trgovina kakor vzgojna organizacija, sledeče:

Ko sem prevzel od koncu lanskega leta predsedstvo »Kmetijske družbe«, je bila moja prva naloga, da dam najprej izvesti strogo revizijo o dotadanem delovanju in poslovanju. Kako je revizija izpadla, ve tudi odbornik gosp. Petovar, pristaja SDS in za čigar izvolitev sem se sam zavzel, ker sem hotel, da bodo pristajali vseh političnih strank, ki so kmetovalci, zastopani v odboru »Kmetijske družbe«.

Se pred končno revizijo se je pričelo z intenzivno organizacijo strok. delovnega programa. »Kmetijska družba« je priredila letošni ni manj nego 34 dvodnevni tečajev — hvala denarni podpori, ki jo je naklonil »Kmetijski družbi« bivši polj. minister Kulovec. Tečaji so se prirejali širom cele Slovenije ter so se na istih vršila teoretska in praktična predavanja o vseh panogah kmetijstva. Poleg gornjih tečajev se je vršilo še 15 strokovnih predavanj ob priliki občnih zborov raznih kmetijskih podružnic.

Za letošnjo jesensko in zimsko dobo so predvideni še razni kmetijski tečaji, posebno pa tečaji za vse podružnične funkcionarje v pogledu vodstva knjig, blagajne ter delovanja podružnic sploh. V tisku so ravno kar vse potrebne knjige za podružnično poslovanje, tako se bo uvedlo povsod enako knjigovodstvo itd., kar ni dosedaj pri večini podružnic obstajalo. Pri podružnicah se je začela izvajati tudi revizija v poslovanju, kar se sedaj sploh ni vršilo.

Poleg gornjih poslov, ki jih je izvajal strokovni oddelek, moram še omeniti, da so se izvajali v raznih krajih obeh oblasti poskusi z umetnimi gnojili ter raznovrstnimi

semeni. Tako je družba razdelila po snižani ceni oz. brezplačno 1000 kg francoske ajde, 2000 kg umetnih gnojil, ravnokar pa 2000 kg raznovrstnih semen pšenice in rži, ki so bile razstavljene v avstrijskem paviljonu na letošnjem velesejmu.

Družba je imela v tekočem letu samo enega stalnega strokovnega uradnika, v zadnjem času pa je pridobila še enega, tako da se bo lahko pričelo z intenzivnejšim strokovnim delom.

Družba vzdržuje gospodinjstvo šole v Marjanišču, katere vodstvo je v rokah družbene strokovnega uradnika, ki tudi poučuje na omenjeni šoli.

Na desetine strokovnih vprašanj prihaja dnevno na »Kmetijsko družbo« in vse se sproti hitro rešuje.

Cela vrsta je pa raznih vlog in memorandumov na razna ministrstva glede znižanja carin na uvoz kmetijskih potrebščin, umetnih gnojil, strojev, glede znižanja izvoznih carin na kmetijske pridelke, glede carinjenja izvoza živine ob meji itd. Kdo bi vse to našteval!

Iz ravnokar navedenega je razvidno, da deluje »Kmetijska družba« odlično tudi kot vzgojna organizacija in da, če prelistavamo vse anale »Kmetijske družbe« ni najti nikjer toliko tečajev in predavanj v enem letu, kakor jih je ravno bilo v tekočem.

Stroške režije krije družba najprej s članarino od petnajst Din, s katero se pa komaj krije tisk »Kmetovalca«. Radi tega je pa uvedla že svoj čas blagovni oddelek, ki pa ni nikakršna »grajlerija«, kakor se z več strani smatra, nego je prepotrben faktor za razvoj našega kmetijstva. Ta oddelek je regulator cen za naše kmetijske potrebščine, kakor n. pr. umetni gnoj, modro galico, žveplo itd.

V zadnjem času se je pričela živa agitacija za upeljavo dobrih plugov, travniških bran, posebno pa čistilnikov za žito, ki so največje važnosti za povečanje naše kmetijske produkcije.

Do sedaj se je razpečalo že 20 trijerjev najbolje marke in za drugih 10 so že naročila pri družbi. Kakšne važnosti so pa dobri kmetijski stroji, ve le tisti ceniti, ki se s kmetijstvom peče.

Da je dobava dobrega semena in izmenjava semen največje važnosti za povišanje kmetijske produkcije, stoji na dani. Letos in sicer prvič po vojni, je naročila »Kmetijska družba« v Franciji 10.000 kg francoske ajde, 70.000 kg češkega ovsa in 5000 kg raznovrstnega travniškega semena v Hamburgu.

Poročila o uspehih, ki so jih imeli naročevalci z navedenimi semeni, so odlična.

To delo — je strokovno, poglavje zase, ki gotovo ne spada med »grajlerijo«.

Kar se depolitizacija »Kmetijske družbe« tiče, se z gosp. dr. Žerjavom strinjam. Za mojo osebo se depolitizacija tudi izvaja. Pregleda naj se moje dosedanje poslovanje v družbi ter ono nekaterih bivših predsednikov in komisarjev, prepričan sem, da dobim absolutorij od vsakega pravično sodečega člana.

Vesel bom, če se izvede popolna depolitizacija pri »Kmetijski družbi«, posebno pa, če se smatra za politiko tudi to, če pripadajo odborniki tej ali drugi politični stranki. Jaz razmišljam dan in noč o tem. Do konkretnega pa ne pridem, kako prisiliti razne politične stranke, da to izvedejo v svojem delokrogu.

Na razpolago sem za vsak dober nasvet, in če je moja oseba na potu do kakšnega tozadevnega sporazuma, sem pripravljen vsak trenutek odložiti predsedniško čast, veliko odgovornost in ne manjše delo, ki so mi ga naprtli gospodje delegati večine kmetijskih podružnic.

Ljubljana, dne 6. oktobra 1925.

Ivo Sanein,

predsednik »Kmet. družbe«.

Ob petletnici plebiscita.

NAŠA »KRIVDA« NA NEUSPEŠNEM PLEBISITU.

Ko nam umre draga oseba, radi nastanejo očitki. Pridejo strici in pridejo tete pa vprašujejo, kako je to bilo mogoče in se čudijo, zakaj da nismo uporabili teh in onih sredstev, ki bi bila prav gotovo pomagala. In na zadnje se pri nas samih začne oglašati dvom ali morda res nismo česa zamudili. Tudi po izgubi koroškega plebiscita so se oglašali očitkarji, posebno taki, ki jih cele dobe nismo videli pri plebiscitnem delu, in nekateri so celo pobirali kamenje, da ga vržejo na »krivce«. Naši javnosti v čast bodi ugotovljeno, da je bil to izjemni pojav. Merodajna javnost je priznala, da so se plebiscitne priprave vršile vestno in smoteno, da so se propagandna sredstva, kar jih je bilo na razpolago, uporabljala izdatno, da so se sicer umevno zgodili marsikateri nedostaki in pogrški, ki pa bi na celotnem rezultatu ničesar ne izpremenili, in da bi bilo krivično, valiti vso krivdo na posamezne osebe ali stranke ali vlade. Krivda leži na takratnih zunanjih razmerah, ki so močnejše od nas. V prvi vrsti so krivi tisti, ki so nam ta krivični plebiscit naložili, ki so ga nam napram Italijanom odrekli! Ljudstvo, ki je bilo skoro brez vsake posvetne inteligence, ki se v šolah niti svojega pisanja ni štalo in ni smelo učiti, ki je od pamtveka stalo v gospodarski in kulturni odvisnosti od nemških sosedov, ki je bilo vajeno tuje gospodarja in nikdar ni resno zaželelo, kaj šele okusilo sladkosti narodne svobode, ki je od mladih nog slišalo o Srbih in Balkancih vedno najslabše: takemu ljudstvu vsilili plebiscit in to pod takimi pogoji, je bil in ostane zgodovinski zločin. Ne prikrivamo si, da bi bil v tistih časih plebiscit tu-

di drugod za nas nevaren, nele v Prekmurju ali v Dravski dolini, morda celo na Gorenjskem. Ne pozabimo, da smo na Koroškem kljub vsemu dosegli zmago v ozemlju južno od Drave.

Morda pa je bila naša krivda to, da nismo zagrabili prilike, ko je bil avstrijski kanceler Renner za časa gospodarskih ugodnosti baje voljan, nam pustiti brez glasovanja Dravo za mejo, kar bi bila antanta brez dvoma potrdila? Preveč smo morda zaupali v pravičnost naših zahtev. Zanašali smo se na Wilsona in na potem na Francoze, podcenjevali smo zvižanost naših južnih sosedov, ki so baš ustvarjali primerno ozračje za rapalsko pogodbo, precenjevali smo lastne moči in končno — preveč smo bili pošteti. Naš jugoslovanski delegat nam je pri vsaki priliki zabijeval, da mora Jugoslavija pred vsem svetom pokazati, da je izvršila čestit plebiscit. To slabo smo dosegli, nasprotnik pa nam je pri tem vsekal rano, ki se ne zaceli nikoli!

Morda je krivda v tem, da se ni zganil vsaj v Sloveniji ves narod in da zaevdajoč se zgodovinskega trenutka, ko se je imela odločiti bodočnost zibelke našega rodu, storil potrebnih korakov, da bi ustvaril začasno doma premirje in usmeril vse duševne in gmotne sile na koroško bojišče! Tako pa je tekla domača pravda veselo naprej in pluskala preko Karavank, o plebiscitu pa je znal mimogrede povedati eden, da stoji izborni, drugi pa, da ne da nič na Korošče, češ, da jih dobro pozna, ko je pred 20. leti služil v Celovcu pri vojaki.

Ali niso krivi morda tudi oni, ki niso mogli razumeti čemu se trudimo za Korošče, če sami ne morajo k nam?

Vsak zgodovinski dogodek je obrazložen

v svojih vzrokih, tako tudi nesrečni izid koroškega plebiscita. Ti vzroki so bili večinoma izven nas, sčasoma utegnejo popolnoma odpasti, in zgodovina nam mogoče še enkrat nudi priliko da dokažemo, ali smo dozoreli za veliko nacijo in ohranili ono vse premagačo ljubezen za koroško rajo, za koje osvoboditev smo ob plebiscitu Matjažev meč in nožnice sicer dvigali, a ga nismo mogli potegniti.

Jug. Matica.

KOROŠKI DAN.

V soboto, dne 10. oktobra ob 8. uri zvečer se vrši v veliki dvorani hotela »Union« akademija pod naslovom »koroški večer«. Na sporedu je kot druga točka govora našega pesnika-prvaka g. Otona Zupančiča. Poleg te točke so nastopi ljubljanskih pevskih zborov in sicer Glasbena Matica zapoje s svojim ženskim zborom pet nedosežnih lepih ženskih dvospevov, ki so zloženi na narodno slovaško besedilo. Ti dvospevi so brez dvoma najlepši biseri češke glasbene literature. »Ljubljana« zapoje Klemenčičev mešani zbor »Oj, pogledite ptički na domače rjive« in pa koroško narodno »Pojdem v rute«. »Ljubljanski Zvon« pa nastopi z mešanim in moškim zborom. Za ta svoj nastop si je določil stare koroške narodne v Devovi in Hubadovi obdelavi, Adamičev zbor »Kaj ti je mojca« in Premrlor zbor »V Korotanc«, ki zaključijo to akademijo. Sredi sporeda pa zapoje naš odlični in priljubljeni tenorist g. Svetozar Banovec par koroških narodnih pesmi. Prepričani smo, da jih bo zapel tako dovršeno in v srce segajoče, kakor nobeno drugo pesem, saj se milina koroške pesmi izredno prilaga njegovemu lepemu liricnemu tenorju. Klavirsko spremljevanje je prevzel naš odlični pianist prof. Janko Ravnik, kateremu pomaga pri Sukovih dvospevih gđc. Zora Žarnikova. Spored je kaj pestro sestavljen in odlični sodelavci nam jamčijo za njega umetniško izvedbo. Dolžnost naša je, da posetimo ta večer v največjem številu tako, da bo polna dvorana svedočila našo ljubezen in zanimanje za koroške Slovence. Vstopnice so v predprodaji v Matici knjižarni od danes naprej.

Javna manifestacija za koroške Slovence se vrši v nedeljo 11. t. m. ob 11. uri dopoldne pred univerzo. Po zborovanju obhod po mestu. Dolžnost zavednih Slovencev je, da se zbora in obhoda udeležijo brez izjeme. V spored vse, obcestnih gledalcev si prireditelji ne žele, temveč dostojanstven in številni sprevid. Zato vsi na zbor in v spored po zboru!

Kako je deželi, kjer ječe pod težkim jarmom sili Slave, je naslov brošure, katero je izdala za šole in društva, ki prirede predavanje o Koroški dne 10. oktobra odnosno 11. oktobra, Jugoslovanska Matica. Ako je kdo po pomoti ni dobil, jo dobi v pisarni Jugoslovanske Maticе.

Knjiga »Boj za Koroško«, ki jo je s pripevki raznih naših ljudi sestavil dr. Rožič, nam jasno slika položaj naših preko Karavank. Prodajajo jo v vseh knjigarnah po 20 dinarjev. Djaki jo dobe v pisarni Jugoslovanske Maticе za 15 Din. Knjigo priporočamo najtopleje.

SOMISLJENIKI!

Ob obletnici naše narodne nesreče na Koroškem se pripravljajo Slovenija in ž njo vsa naša domovina, da z dostojnimi manifestacijami izprizpi svojo revindikacijsko pravico do starodavne naše slovenske zemlje. Koroški plebiscit je bil naše Kosovo. Kakor je Kosovo položilo kal za osvobojenje vsega naroda srbskega, tako nam bodi koroški plebiscit večni opomin na nujno končno izpolnitev naše narodne dolžnosti, večna pobuda na vztrajno delo in smoteno pripravo za osvobojenje vsega zaslužjenega dela naše domovine.

Somisljeniki! Podpisani Mestni odbor Narodne radikalne stranke Vas pozivlja, da se 10. in 11. oktobra brez izjeme udeležite vseh nameravanih narodnih prireditev.

Za Mestni odbor NRS v Ljubljani:

Dr. Ravnihar,
predsednik.

Jos. Petrič,
tajnik.

Politične vesti.

— Zamotane razmere da so v Beogradu, piše glavno glasilo slovenskih samostojnih demokratov. Ni treba poudarjati, da obstoje te »zamotane« razmere samo v fantaziji »Jutra«, ker je položaj tako normalen, da ne more biti bolj. Najlepši dokaz za to je, da so padle v vodo vse intrige in vse kombinacije z ozirom na Radičeve govore v Zenevi in da ni niti sluha več o s takim krikom napovedani interpelaciji dr. Vase Jovanovića. Sicer pa, kako morejo biti v Beogradu zamotane razmere, če je tam dr. Gregor Žerjav. Če sploh kdo, potem jih bo gospod dr. Žerjav gotovo razmotal. Ali pa so razmere morda zato tako zamotane, ker jih ni mogel šef slovenske samostojne demokratske stranke razmotati? Ali so bili vsi napori zaman?

— Kako ste smešni! Popoldansko glasilo mladinske stranke poroča, da je bil St. Radič sprejet od kralja v dolgotrajni audienci, ki se je pričela ob 10. uri dopoldne in je ob pol eni še trajala. Ker »Slovenski Narod« ni mogel prikriti svoje jeze vsled tega uspeha St. Radiča, je dostavil, da je bil St. Radič zelo hladno sprejet v Beogradu. Vprašamo: kako hladno pa je bil potem sprejet v Beogradu g. Gregor Žerjav, ki že par dni čaka na audienco pri kralju?

— »Narodni vladar«. V današnjem »Domu« je napisal pod uvodnim naslovom St. Radič uvodnik, v katerem med drugim pravi: »Naš vladar je te dni prepotoval Južno Srbijo, Crveno goro in dalmatinsko Hrvatsko. V Splitu, nekako na višku vseh dogodkov tega potovanja, je naš kralj jasno in glasno izjavil, vanja, je naš kralj jasno in glasno izjavil, da potuje kot predstavitelj edinstva, kar pomeni kot simbol ali kot predstavitelj narodne suverenitete. Kralj je dejal celo več: na-

Oblačila

za gospode in dečke se

kljub vsemu

najugodnejše kupijo pri

J. MAČEK, Ljubljana

rodni sporazum je označil kot podlago celokupno našo politiko, ki mora biti premišljena in dogovorna. — Ni in ne more torej biti več govora o zločinski batinaški politiki takozvane železne roke v ime državnega in narodnega edinstva. Istočasno, ko ne je kralj s kraljico v spremstvu parlamentarne vlade vozil ne samo po našem sinjem morju, temveč tudi v veličastnem morju spomina na srbsko in hrvatsko zgodovino ter v še bolj veličastnem morju srbske in hrvatske zavesti, navdušenja in ustanovne svobode, istočasno je naša delegacija v Zenevi s svojo popolno slogo, svojim enodušnim nastopom in najbolj iskrenim medsebojnim občevanjem srbskih in hrvatskih delegatov pred vsem svetom afirmirala in potrdila iskrenost, resnost in stalnost hrvatsko-srbskega sporazuma in zblizanja, meni pa se je kot znanemu in priznanemu voditelju hrvatskega naroda posrečilo pred evropsko in svetovno javnostjo pokazati vso globlino tega sporazuma — zaradi njegovega kmečkega temelja — in vsa njegov mednarodni pomen in širino zaradi njegovih miroljubnih in mirotvornih ciljev in teženj. — In tako smo danes Hrvati iz Srbi, pa tudi naši Slovenci, ki so radi nepopoljšljivega Korošca ostali kot v kotu, tako smo mi, doma pomirjeni in spriznjeni, v svetu pa spoštovani in cenjeni. Zato se moramo — a po svoji narodni dolžnosti se tudi moramo — z vso silo uma, z vso odločnostjo volje in z vsem navdušenjem svoje seljaške slovske duše lotiti velikega narodnega dela, da oživimo narodno suvereniteto, da svojega narodnega in seljaškega kralja ljubimo in da izvedemo narodni sporazum do sledno in vsestransko, kakor smo ga zamislili in zasnovali. Hrvatska seljačka in narodna radikalna stranka se tega dela lotita složno in sigurno.

— »Da je vladna kriza na vidiku«, je zapal neki radikalni prvak dopisniku mladinskega popoldnevnik. Nismo vedeli, da se gospodje v Knafličevi ulici že prištevajo med radikale, ker resnični radikali — ne oni, ki se med radikale silijo — bi mogli na vest o bližnji vladni krizi odgovoriti le s posmehom. Ali pa misli mladinski popoldnevnik, da je vladna kriza isto ko rekonstrukcija kabineta?

— Zmaga HSS pri občinskih volitvah v Medjimurju in Sisku. Objavljeni so novi rezultati občinskih volitev v Medjimurju. V vsem je dosedaj izvoljenih 272 občinskih odbornikov, 3 so samostojni demokrati in 1 je klerikalec. Zmaga HSS je popolna. — Občinske volitve v Sisku so dale sledeč rezultat: HSS devet mandatov, SDS 5 (preje 7), Hrvatska neodvisna narodna lista, lo je zajedničarji, davidovičevci in drugi, 4 mandate (preje 7), socialisti 3 (preje 7), uradniška lista 1 (preje nobenega) in komunisti nobenega mandata (preje 3). Komunisti so večinoma volili samostojne demokrate, kar je te rešilo pred popolnim porazom.

— Kako poročajo. »Reč« in za njo tudi »Jutra« sta pisala, da je doživel dr. Ljuba Živković v Vojvodini neuspeh in da so mu povsod rekli radikali, da so proti sporazumu in da so kategorično zahtevali, da se prekine vsak stik z radičevci. Ta laž je tako debela, da jo glavno glasilo vojvodinskih radikalov »Zastava« v celoti ponatiskuje s samo tem lakoničnim, toda zato tem bolj zgovornim stavkom: »Ne vemo, za kaj so potrebne »Reč« tako plitke izmišljotine?!« — Morda bi vedelo na to odgovor »Jutra«.

— Naert za Trgovinsko pogodbo s Češko-slovaško gotov. Minister trgovine je pripravil material za trgovinsko pogodbo s Češko-slovaško. To pogodbo bo sklepala ista delegacija, ki je vodila pogajanja z Avstrijo. Češko-slovaški poslanik na našem dvoru Šeba je sporočil naši vladi, da je češka vlada že pripravljena za pogajanja.

— Pariška sodba o ministrski konferenci. Po mnenju pariškega časopisja bodo tvorilo največje težkote na konferenci v Locarnu sledeče točke: 1. Vprašanje, če se naj sklepajo posebne sankcije za slučaj kršitve garancijskega pakta. 2. Od Francije zahtevana pravica, da sme Francija v slučaju nemškega napada na Poljsko »korakati« v Porenje. 3. Jamstva Francije za arbitražne dogovore na vzhodu. 4. Sprejem Nemčije v Zvezo narodov. — V splošnem pa je treba označiti vse te vesti kot same hipoteze, ker ni od vodilnih diplomatov nihče podal nobene izjave. Za gleži so večinoma pesimisti, Francozi pa se gleži vzdržujejo od vsake sodbe. Vendar pa upajo optimisti, da pride v načelnih staveh do soglasja, na kar bi juristi izdelali besedilo dogovora.

— Turška sila. Turški časopisi poročajo, da more Turčija postaviti proti Angliji en milijon vojakov in da bodo ti oboroženi od sovjetov. Da bi bile te vesti bolj verjetne, datirajo tozadevne brzojavke iz Berlina. 5 temi vestmi je hotelo turško časopisje vplivati na Anglijo, kar se je pa ponesrečilo. Ker angleški generalni štab je čisto točno poučen o turški sili. Turčija ima okoli 5 milijonov prebivalcev, od katerih tvorijo česko veliko večino. Turčija more postaviti v najboljšem slučaju okoli 800.000 mož, ne tere pa sovjeti, da bi ti to resno hoteli, bi mogli oborožiti pred koncem januarja. Vseled notranjih neprilik pa bi mogli Turci v Mosulu uporabiti le del te vojske.

Mariborsko tihotapstvo.

Maribor, 7. oktobra.

Maribor ima zopet svojo veliko afero, ki jo polne vse ulice in vsi lokali, privatni in javni. Neka znana mariborska nemška firma, katere imena za danes radi preiskave, ki je v teku, še ne objavimo, je že par let uvažala velike količine blaga brez carine in oškodovala na ta način državo za milijone. Pri tem velikopoteznem tihotapstvu so bili sodelujoči tudi carinski organi in petorica oseb firme in carinarnice je že pod ključem. Iz Beograda je prispela posebna komisija carinske uprave, ki je prevzela od velikega zupana vodstvo te zanimive preiskave.

Par let je ostalo to veliko tihotapstvo neznan in ostalo bi bilo morda sploh, da ni pripomoglo zakonu do veljave užaljeno žensko srce. Stvar je dokaj romantična. Neka nameščenska prizadeta firma je imela ljubavno razmerje z nekim prizadetim gospodom, katerega ljubezen se je pa menda ohladila in posledica je bila ljubosumnost, iz te se je pa rodila želja po maščevanju in nekega dne je bila merodajna oblast obveščena, naj čaka na določeno osebo, ki posesti nekega carinskega uradnika, da mu izroči nagrado za sodelovanje pri tihotapstvu. Oblast je naročilo izvršila in dobila v roku pismo, v katerem se je nahajalo 40.000 Din. Sledile so takoj aretacije in eden krivcev je takoj vse skesano priznal.

Fotiko o tej aferi za danes; ko bo preiskava zaključena, bomo pa poročali o podrobnostih. Toda brez ozira na osebe in njihova imena je afera karakteristična, ker kaže kolike časa se da pri nas zlorabljati zakon v ogromno škodo države, ne da bi se zlorabi prišlo na ta ali oni način na sled. Na drugi strani pa potrjuje razkritje domnevo, oziroma govori, da se pri nas vrše dan za dnem tihotapstva in da se prijemajo le mali, izpuščajo pa veliki. Zelo karakteristično je pa tudi dejstvo, da gre tudi v tem slučaju, kakor v prejšnjih za nemško podjetje, ki je delalo veliko in težko konkurenco slovenskim trgovcem.

Mnogokrat se čuje pri nas, da je blago pri nemških podjetjih boljše in cenejše, kakor pri slovenskih. Nikakor nečemo stvari generalizirati, ker bi s tem storili marsikomu krivico, v tem slučaju pa je povsem razumljivo, da je to nemško podjetje prodajalo boljše blago in cenejše, kakor slovenska — ki so pošteno plačevala carino. Na to so se že čula namigovanja tudi poprej in to ne samo na račun v tej aferi prizadete firme, ampak tudi na račun drugih.

Vendar bi delali krivico, če bi trdili, da se samo Nemci poslužujejo tihotapstva in samo pridobitni krogi, znano nam je, da cvete tihotapstvo še vse bolj v drugih slojih in se moramo naravnost čuditi, kako je mogoče, da vladajo razni gospodje iz Grada in od drugod cele kope raznega blaga, katerega potem dalje prodajajo, med tem ko se navadnim potnikom začarajo ali odvzamejo najneznatnejše stvari. Priporočali bi merodajnim činiteljem, da posvetijo malo več pažnje raznim gospodom, ki se neprestano vozarijo preko meje. Zelo idealna točka za tihotapljenje je pa tudi Radgona in bo treba tudi ta sektor držati bolj pod carinsko kontrolo kakor doslej.

Sedanja mariborska carinska afera je prvi korak h končni zaježitvi dosedanjega tihotapstva in resen opomin, da je treba tem vprašanju posvetiti več pažnje in več kontrole s strani tistih, ki so v to poklicani. Opustanje kontrole zavaja samo ljudi v skušnjavo in nesrečo, kajti koncem koncev se, kakor pravi pregovor — razbije vendar vsak vrč.

—v.b.—

Prosveta.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

Drama:

Četrtek 8. oktobra: »Pegica mojega srca.« — Red E.
Petek 9. oktobra: Zaprt (generalka).
Sobota 10. oktobra: »Zimska pravljica«, premijera. — Izven.
Nedelja 11. oktobra ob 3. uri popoldne: »Pravljica bodočnosti«, mladinska igra. — Izven.
Nedelja 11. oktobra ob 8. uri zvečer: »Petrerija.« — Izven.
Ponedeljek 12. oktobra: »Zimska pravljica.« — Red A.

Opera:

Četrtek 8. oktobra: »Aida.« — Red F.
Petek 9. oktobra: »Manon.« — Red D.
Sobota 10. oktobra: Zaprt.
Nedelja 11. oktobra: »Manon.« — Izven.
Ponedeljek 12. oktobra: — Zaprt.

Danes zvečer se poje v operi Verdijeva opera »Aida« za abonente reda F. Zasedba je sledeča: Aida — Caletova, Amneris — Thierry-Kavčnikova, Radames — Orlov, Svečenica — Ribičeva, Amonasro — Balaban, Veliki svečenik — Betetto, Kralj — Zupan, sel — Mohorič. Opero dirigira kapelnik Neflat, režira Bučar. Pri predstavi sodeluje tudi vojaški orkester.

Sprememba opernega repertoarja. V sled tehničnih zaprek je neobhodno potrebna sprememba opernega repertoarja in sicer tako, da se poje danes v četrtek za red F opera »Aida«, ki je bila namravljena za isti red v petek, dne 9. t. m. Premijera opere »Manon« pa se vrši v petek, dne 9. t. m. za red D, namesto danes v četrtek. Abonente in druge posetnike opozarjamo na spremembo repertoarja. Vstopnice, ki so kupljene za opero »Manon« za četrtek, veljajo sedaj za petek zvečer.

Širite „Nar. Dnevnik“.

Dnevne vesti.

NEVERJETEN UKREP VLADE.

Kakor smo zvedeli, so bile na dvestoletnico ruske akademije znanosti v Leningradu povabljene tudi jugoslovanske univerze in najvišji znanstveni zavodi. Vlada pa je baje profesorski delegaciji prepovedala potovanje v Rusijo. Ne razumemo tega ukrepa, zlasti, ker bi udeležba Jugoslovancev na leningradskih slavnostih delala nam le čast, saj so bile tam zastopane vse narodnosti sveta, od Japoncev in Amerikancev pa do Nemcev in Čehov, ki jih je med drugimi zastopal tudi naš rojak Murko. Vprašamo, ali vlada res ne loči politike od znanosti in ali bi našemu narodu kaj škodilo, če bi zvedel iz ust elite izobraženstva, naših vseučiliških profesorjev, vsaj enkrat pravo resnico o Rusiji. Mislimo, da bi bilo neumestno, če bi se zapirali doma in se delali, kot da bi Rusije, ki obsega eno šestino sveta, sploh ne bilo. Kakor smo čuli, je nad tem dejanjem naše vlade nastal splošen odpor in ogorčenje v vseh znanstvenih krogih, pa tudi med našim akademskim dijaštvom.

— Dr. Ivan Susteršič — umrl. Sinoči ob 10. uri je umrl v Ljubljani dr. Ivan Susteršič, bivši voditelj Slovenske ljudske stranke in eden najbolj sposobnih slovenskih politikov. Bil je vseskozi premošten in dosleden politik, ki se ni ustrašil pred uporabo tudi nenavadnih sredstev. V sled tega si je nakopal mnogo sovraštva, tako med naprednjaki, kakor tudi v vrstah stranke, ki je postala vodilna slovenska stranka v prvi vrsti po njegovi zaslugi. Ni pa še danes čas, da bi bilo mogoče napisati objektivno sliko o dr. Susteršiču. Zlasti nejasna je doba od 1. 1917 dalje, ko so se pripravljala tla za dr. Susteršičev padec. V tem oziru smo skoraj edino navezani na sijajno pisano dr. Susteršičovo brošuro »Moj odgovor«, ki bi mogla prinesiti popolno jasnost, da se njegovi nasprotniki niso izognili diskusiji. Med najslavnejšo dobo dr. Susteršiča spada brezdomno doba, ko je vodil dr. Susteršič SLS k zmagi. Tudi delo deželnega odbora je časten dokaz dr. Susteršičeve zmožnosti. Njegova zvezda pa je začela ugašati, ko se je dr. Susteršič preveč približal nemškemu fevdalnemu krogom, kar ga je privedlo tako daleč, da je zagrešil tudi znani unijonski govor ob izbruhu vojne. Edino opravičilo za to avstrijsko orijentacijo dr. Susteršiča je, da ji je ostal zvest tudi tedaj, ko je propadla in da je delal potem v izgnanstvu pokoro. Dokaz močate narave dr. Susteršiča je, da je potem svojo napako priznal ter tudi izvajal vse konsekvence. — Trd in odločen je bil dr. Susteršič, ki ni poznal v politiki nobenih obzirov. Zato ni bil priljubljen v javnosti niti tedaj, ko je bil na višku moči. Pač pa mu je morala priznati vsa javnost, da je bil politik izrednega formata, kakršnega danes živo pogrešamo. — Slovenski narod bo ohranil dr. Susteršiča kljub vojni zablodi v dobrem spominu.

— Članke našega dunajskega dopisnika g. A. G. o stališču Jugoslavije do Nemčije in priključitvenega gibanja je v celoti ponatisnil »Deutsches Volksblatt« iz Novega Sada, glasilo vojvodinskih Nemcev. Naše dnevno časopisje pa seveda velevažni temi, ki jo je sprožil g. A. G., ni posvetilo potrebne pažnje, ker je pač vsa stvar splošno nacionalna, ne pa strankarska.

— Kaj je za Narodnim svetom? Naglasili smo, da je edino pozitivno dejanje ob petletnici koroskega plebiscita ustanovitev Narodnega sveta. Obletnica je pred duri in naše stranke se ne ganejo. Ali mislijo gospodje politiki, da je samo tista stvar kaj vredna, ki jo sprožijo sami ali za katero je angažirana njih stranka? Ali je v tem vzrok, da je slovenska politika tako mizerna?

— Odlikovanja. Povodom svečanosti v Črni gori je odlikoval kralj več narodnih poslancev.

— V ministrstvu prosvete je podpisan ukaz o premeščenju velikega števila gimnazijskih direktorjev in profesorjev v vsej državi. Istotako je podpisan ukaz o premeščenju velikega števila učiteljev in učiteljic na osnovnih šolah.

— Komercializacija državnih rudnikov. Včeraj se je vršila v ministrstvu za šume in rudnike anketa o komercializaciji državnih rudnikov.

— Obrtni kredit. Upravni odbor Narodne banke je zvišal maksimum kredita obrtnim podjetjem, ki je doslej znašal 5—10.000 Din na 40.000 Din. Za posojilo morajo jamčiti trije dobri poroki.

— Vožnja v direktnih vagonih brzdovlakov. Prometno ministrstvo je odredilo, da se smejo odslej voziti v direktnih vagonih brzdovlakov samo osebe, ki direktno potujejo, ne pa tudi one, ki potujejo na manjšo distance. Te se smejo voziti v direktnih vagonih samo v slučaju, če v drugih vagonih ni dovolj prostora.

— Kongres proti malariji. V Rimu se vrši te dni kongres za pobijanje malarije. Otvoritev kongresa so se udeležili Mussolini, minister za notranje zadeve Federzoni, državni podsekretar Suardo, razni višji uradniki in številni italijanski in nizozemski malariologi (last not least! — V tem redu naštevajo udeležence italijanska poročila.)

— Z ljubljanske tehnike. Za izrednega profesorja na ljubljanski tehniški fakulteti je imenovan Viktor Gostiša, rudarski inženjer v Sarajevu.

— Iz poštne službe. Premeščena sta poštni uradnik Ivan Novak iz Kranjske gore v Grobelno in uradnica Antonija Koželj od pošte Ljubljana 1 k pošti Ljubljana 4.

— Zopet potop torpedovke. Iz Helsingforsa poročajo: Finlandski topovski ladiji »Horneena« in »Klas Horn« ter dve torpedovki je presenetil v eni zadnji noči orkanu podobni vihar. Kakor poročajo, se je torpedovka »S 2« potopila. Komandant, en oficir, zdravnik in 50 mož posadke je utonilo.

— Drzni avtobanditi. Ravnatelj Biserene se je peljal z avtomobilom iz Pariza po cesti Choisy-le-Roy. Pri sebi je imel 90.000 frankov za izplačilo delavcev. Nakrat se je zaletel v njegov avtomobil drug avtomobil, ki je pridrvel za njim. Biserene je ustavil ter izstopil, hoteč pogledati, če je nastala kaka škoda. V tem trenutku sta skočila iz drugega avtomobila dva lopova, ki sta mu nastavila samokrese na prsi, grozeč mu, da ga ustrelita, če se gane. Dva druga lopova sta planila v njegov avtomobil, se polastila ročne torbice, v kateri je imel Biserene shranjen denar za izplačilo delavcev, prerezala nato gumijeve obroče na kolesih avtomobila in sedla v avtomobil, s katerim sta se pripeljala z ostalima dvema, nakar se je četvorica v najhitrejšem tempu odpeljala. V bližini so delali delavci, ki so prizor opazovali, toda nihče od njih se ni ganil. Mislili so, da gre za posnetje filma. Sele na obupne klice ravnatelja so prihiteli na lice mesta in ko jim je bila stvar pojasnjena, so zasledovali napadalec na kolesih — seveda zama.

— Velika afera v Tuzli. Pri okrožnem sodišču v Tuzli se vrši preiskava radi velikih mahinacij z monopolsko soljo. Ugotovljeno je, da je trgoval monopolski uradnik Živanović z industrijsko soljo, ki je bila namenjena za elektrarno v Jajcu. Prodajal je industrijsko sol kot kuhinjsko. Ker znaša razlika v ceni med industrijsko in kuhinjsko soljo okrog 15.000 Din pri vagonu, je Živanović ogromno zaslužil. Dokazano je, da je prodal na ta način okrog 160 vagonov industrijske soli. S tem je oškodoval državo za okrog 3 in pol milijona dinarjev. Živanović je bil aretiran. Z njim vred sta bila aretirana neki Jovo Raš in oficir pri velikem županu v Tuzli Peter Perić. Že pred tem je bil aretiran povodom nekega drugega slučaja bivši policijski stražnik, poznejši trgovski agent, Milan Ivezić, ki je bil pa, kakor se je sedaj izkazalo z Živanovićem v zvezi. Ta možakar je bil pred par meseci aretiran radi poskušenegega umora, nakar je nadaljevala nedovoljeno kupčijo z Živanovićem njegova žena. Ko je izvohal, da so prišle oblasti malverzacijam na sled, jo je popihala. Toda kmalu nato je bila aretirana v Gračanici. V trenutku aretacije so našli pri njej 350.000 dinarjev. Afera vzbuja v Tuzli in v vsej Posavini veliko pozornost, kajti aretovanici so same znane osebnosti. Peter Perić je predsednik Srnao v Tuzli, Jovo Raš pa glavni tajnik omenjene organizacije.

— Aretacija budimpeštanskega advokata. Te dni je bil v Budimpešti aretiran advokat vladni svetnik Dr. Tibor Levai, ker je hotel podkupiti nekega pisarniškega uradnika. Poudaril mu je 2.000.000 madžarskih kron, da bi mu bil izročil akte, nanašajoče se na kazensko zadevo neke njegove klientinje. Dr. Levai je hotel akte uničiti. Pisarniški uradnik je izdal stvar državnemu pravniku, ki mu je dejal, naj Levai-u akte izroči, obenem pa je poslal po dva detektiva ter jima naročil, naj pazita na odvjetnika. Levai je bil aretovan na ulici, ko je nesel akte domov. Odvjetnik Levai je bil zagovornik morilke Mici Lederer.

— Misteriozna milijonska tatvina. Iz Newyorka poročajo: Mrs. Jessy Wool-Donoghue, hčerka znanega ameriškega milijonarja, se je šla v hotelu kopat. Svoje dragocenosti, ki so bile vredne 700.000 dolarjev, je izročila za ta čas v varstvo hotelskemu personalu. Ko je zahtevala, da se ji vrnejo, so izjavili hotelski uslužbenci, da so dragocenosti med tem izginile.

— Huda klfuta. Vincenc Bartoš, trgovski potnik v Trstu, se je zalezel te dni precej »skrivnostno sladko ginjen« na ulici — najbrže nehote, ker se je boril z vinskiimi duhovi — v mimoidočega pleškarija Dominika Facchinettija, mesto da bi se bil opravičil, je prišel Facchinettija še zmerjati. Facchinetti mu je prisilil zato tako klfuto, da je telebnil stinež na tla ter si prebil črepijo. Krepi klfutalec je bil aretiran in pridržan v zaporu.

— Čeden gimnazijski ravnatelj je bil Aleksa Nadvinski v Novem Sadu. Prodajal je drva, namenjena za kurjavo šole. Poleg tega je poneveril precej uradnega denarja. Obsojen je bil na dve leti ječe.

— Sodba v procesu zoper »kralja vlomilcev« Rimsa Pašica in njegovih 18 tatinskih tovarišev je izrečena. Rimsa Pašić je obsojen na 15 let in 4 mesece ječe. Po prestani kazni ostane 5 let pod policijskim nadzorom. Njegovi tovariši so odnesli ječo od 10 let do 6 mesecev. Lazar Kačina, gostilničar v Savamali, v čigar lokalih so imeli zločinci svoje sestanke in skladišča, je dobil

Gotovo gove o juho

z najfinejšim okusom napravijo

MAGGI

kočke za govejo juho

Pazite dobro na ime
MAGGI in na varstveno
znamko zvezda s križcem
Druge kočke niso od trvdke
MAGGI

1 leto in 6 mesecev ječe, njegova boljša polovica Marija, Pašičeva pomočnica, 5 let in 6 mesecev. Oktavija, Kačinova hči, ki je kakor smo poročali, baje slušateljica medijne, bo sedela 1 leto v ječi ter ostane po prestani kazni 1 leto pod policijskim nadzorom. Stitje obtoženci so bili radi pomanjkanja dokazov oproščeni.

— Ker ga je žena zapustila, se je obesil te dni v Obličevu neki ruski begunec, bivši oficir caristične armade. Zapustil je pismo, v katerem izjavlja, da gre v prostovoljno smrt radi nesrečne ljubezni do svoje žene, ki ga ne mara in je zapustila njega in svoje pol drugo leto staro dečo ter pobegnila z drugim.

— Velika defraudacija pri graški deželni finančni direkciji. Računski ravnatelj deželne finančne direkcije in vodja urada za odmero pristojbin Erwin Ziegenhofer je poneveril velike vsote denarja. Doslej je ugotovljen primanjkljaj 10.000 šilingov. Poslali so ga na opazovalni oddelek graške splošne bolnišnice.

Kolesarska (sportna) loterija Jugoslovanske Matice. Ponovno obveščamo vse, da je žrebanje te loterije prenešeno in se vrši neprekinjeno dne 20. decembra t. l. Dobitki — dve motorni kolesi in 25 navadnih (moških in ženskih) koles — so razstavljeni v izložbah trvdke O. Zužek, Ljubljana, Tavčarjeva ul. in si jih lahko vsakdo ogleda. Srečke so na prodaj pri vseh podružnicah Jugoslovanske Matice v Sloveniji in v vseh ljubljanskih trafikah. Cena srečki 10 Din.

— Za takojšnjo zboljšanje okusa juha, omak in prikuh itd. naj se uporablja samo Maggi-jeva zabela.

Ljubljana.

1— Prodaja cvetlice na živalskem trgu. Z ozirom na to, da je bilo vrtnarstvo uvrščeno med rokodelske obrti, se prepoveduje prodaja umetnih šopek, vencev in aranžmajev na Vodnikovem trgu vsakomur, ki se ne bi mogel izkazati z obrtnim listom za vrtnarsko obrt. Izvzeti so le oni prodajalci, ki se pečajo s pridelovanjem zelenjave in cvetlic brez izvežbanega oseboja (vrtnarskih pomočnikov) in brez priprav, ki so potrebne za umetno vzgajanje cvetlic kot rastlinjakov itd. Kot taki pridejo predvsem v poštev kmetje, okoličani in zlasti pridelovalci zelenjave in ljubljanskih predmestij. — Mostno tržno nadzorstvo v Ljubljani.

1— Naše deklice morajo že zgodaj misliti na to, da se priučijo gibčnosti in gracioznosti, kajti ko jih vabijo kasneje recimo gg. maturanti k prvim plesnim vajam, jim je silno neprijetno, ako jim je tuj vsaj korak plezne šole. Neokretne in nerodne so, še več, žalostne in v zadregi, ker mladi plesalci se brezobzirni in izbirajo najraje le dobre, pripravne plesalke. Tako je nešteto krat kriva le zanemarljiva telesna vzgoja, da se zagrejnijo prve vesele urice v družabnem življenju naši mladini. Ne glejmo naših plesnih šol le z vidika plesanja in rajanja. Plesne šole so vzgojna tla družabnosti in legega nastopa, kar manjka po večini nam Slovincem. Deklica razočarana po prvem stiku z družbo, postane rada čemerna, samostojna, plašna. Stariši, mislite na to v pravem času. Društvo »Athena« spremlja otroke od prve razvoje do dole, da ga izroči svetu. S svojim plesnim odsekom da priliko v posebnih tečajih za otroke, nadalje same deklice in same dečke, da se priučijo mladinske stopnjevale bontonu, plesu, oziroma ritmičnim plesnim vajam. Plesno šolo vodi gospa Tuljakova, prva moč letošnjega opernega baleta in pedagog g. prof. Trošt. Vpisovanje se vrši dne 10., 12., 13. oktobra v ortopedskem zavodu v Mladiki, prtiličje od 5. do 7. ure popoldan.

1— Tečaj za moderne plesne pod vodstvom plesnega učitelja g. prof. Trošta, oziroma gospe Tuljakove, otvoril je v kratkem »Athena«. Vabijo se gospe, gospodične in gospodi, da se priklase k vpisovanju v čim večjem številu dne 10., 12., 13. oktobra od 5. do 7. ure popoldan in ortopedskem zavodu v Mladiki, prtiličje.

1— Merkujev jour fix. Da se doseže čim ožji stik med članstvom, uvede Trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljano stalne članske sestanke, kjer se bo razpravljalo breca programa o aktualnih zadevah. Prvi sestanek bo v četrtek dne 8. oktobra ob pol 8. uri zvečer v posebni sobi restavracije Slom. Odbor.

ELITNI KINO MATICA

Telefon 124.

ob: 4., 1/2, 6., 1/2, 8. in 9. Prvovrstni umetniški orkester svira pri vseh predstavah

Samo še danes se predvaja igra posneta iz življenja

KDOR SE ZADNJI SMEJE . . .

(Der letzte Mann)

V glavni vlogi slavni EMIL JANNINGS. Izvanredna in umetniška igra nam zapusti neizbrisen utis. — Jannings je s svojo izvrstno igro kot vratar ter pozneje kot milijonar dosegel gotovo višek umetnosti. — Po izjavi dosedanjih obiskovalcev je to film visoke kvalitete in finega ukusa.

Dopisi.

Laško. V četrtak se je vrhila pri nas konferenca za za zopetno oživitve obrtne nadaljevalne šole. V letih 1922/23 je že obstajala in se je potem vsled pomanjkanja učnih moči morala ukiniti. Pred kratkim je pa prišel v Reko pri Laškem za šolskega vodjo gospod Joža Velkavrh, ki je poučeval v Trbovljah skozi 12 let z največjim uspehom v obzoru zadovoljnost. Imenovan gospod je prevzel v Laškem vodstvo obrtne nadaljevalne šole in kakor se vidi, se ne ustraši 6 km dolge poti. Kar se Laščanov samih tiče, so se že prvi dan vpisalo 56 vajencev. S tem je dana za obstoj šole polna garancija. Vsi bi bili pa tudi sramota, če bi trg s sredstvi poglavarstvom ne bi smel tega za napredok najvažnejšega zavoda.

Zagorje ob Savi. Promet v naši dolini stalno narašča. Uvedla se je avtomobilna vožnja za osebni promet, kar z veseljem pozdravljamo. V kratkem dobimo najbrže tudi avtomobile za tovarni promet. V primeru s tukajšnjim prometom so ceste tu v obse prozke, poleg tega pa tudi jako zane-marjene ter preobložene. Ako vpoštevamo, da se dan na dan vozijo poleg drugega cele vrste vozov premoga Trojanske antimonске družbe tudi velikanske množine lesa, se moramo čuditi, da imamo ceste sploh še prohodne, akoravno bi včasih potrebovali kolne za prehode. Neobhodno potrebno je, da se začnejo ceste temeljito strokovnjaško popravljati in širiti, napraviti je razne opor-ne zidove, hodnike za pešce itd. Za vodstvo takih del pa je treba večjih strokovnjakov ter nikakor ne zadostuje strankarska kvalifikacija, kar je potreba pri prihodnjih volitvah v cestni odbor upoštevati. Občini Zagorje pa je tudi skrajni čas, da začne mi-sliti na prepotrebno kanalizacijo. Nekaj ne-zastanjenega je tudi, da nimajo tuk. industrijski kraji Zagorje, Trbovlje, Hrastnik nika-ke dobre ceste zveze med seboj. Ravno ta-ko je z zvezo Zagorje—Litija, kjer se na-kajajo skoro same kozje staze. Tu bi bilo na mestu, da nam država obnovi staro cesto na desnem bregu Save. Kar bi ne bilo le za prizadele kraje neoprecenljivega pomena, ampak bi nastala s tem prepotrebna cestna zveza Ljubljana—Zagreb itd., katera bi bila tudi iz strateških ozirov prepotrebna. Ako

vpoštevamo tu napad našega južnega sosa-da, s katerim moramo vsekakor računati, bo naša rezervna baza nekje pri Radečah, od koder bi bila navedena cesta večkrat edini izhod. Posebno, ker moramo tu upo-števati jako lahko ranljivost železniške pro-ge med Zidanim mostom in Savo. Merodaj-nim faktorjem v poštev!

Zagorje ob Savi. Občinske volitve v Za-gorju so se vršile dne 6. septembra in do danes še nimamo novega župana. Vzrok te-mu so bile razne pritožbe, katere se pač ekspresno rešujejo. Tudi se pripoveduje, da sedaj gospod Čobal nima pravega kan-didata za župana, ker sedanji ni v novem občinskem odboru.

Gospodarstvo.

LJUBLJANSKA BORZA,
dne 7. oktobra 1925.

Vrednote: Invest. pos. iz l. 1921 den. 81; loter. drž. renta za vojno škodo den. 340, bl. 352; zast. listi Kranj. dež. banke den. 20, bl. 25; kom. zadolžnice Kranjske dež. banke den. 20, bl. 25; Celjska pos. den. 201, bl. 204; Ljubljanska kreditna banka den. 225, bl. 240; Merkantila banka den. 101, bl. 102; Prva hrv. štedionica den. 1000, bl. 1010; Kreditni zavod den. 175, bl. 185; Strojne tov. in liv. den. 123, bl. 127; Trboveljska den. 358; Združene papirnice Vevče den. 120; Stavbna družba den. 165, bl. 180; »Šesir« den. 125, bl. 150.

Blago: Bukovi hlodi poljubne dolžine, od 25 cm naprej, fco nakl. post., 2 vag., den. 225, bl. 225; late 25/50, 30/50, monte, fco meja bl. 550; frize od 4—10 cm, od 25—60 cm fco meja bl. 1300; hmelovke, ravne neobeljene, od 6 m naprej, komad, fco meja bl. 625; pšeni-ca domača, fco Ljubljana den. 255; koroza nova, umetno sušena, fco sremška postaja bl. 162.50; koroza nova, par. slav. post., okt., nov., dec., 100% kasa pri sklepu bl. 122.50; koroza nova v storžih, par. slav. postaja bl. 75; fižol ribničan, fco Ljubljana den. 320; fižol mandolon, fco Ljubljana den. 300; fižol prepelčar, fco Ljubljana den. 350; orehi prekmurski, fco nakl. postaja den. 700; krom-pir beli gladki, fco nakl. postaja den. 65.

BORZE.

Zagreb, 7. oktobra. Devize: Newyork ček 56.13—56.73, London izplačilo 272.71—274.71,

Pariz 259—268, Milan izplačilo 225.48 do 227.88, Praga 166.58—168.58, Curih 1086 do 1094, Dunaj 792.5—802.5, Berlin 1342—1352. —Curih, 7. oktobra. Beograd 9.1875, New-york 518.50, London 25.11, Pariz 23.85, Milan 20.75, Praga 15.375, Varšava 87, Bukarešta 2.50, Dunaj 73.15, Budimpešta 0.007260, So-fija 3.79.

× **Znižanje cen sladkorja.** Včerajšnje to-zadevno vest popravljamo, da veljajo nave-dene cene (12 Din za kristalni, 13.50 za v kockah in 11 dinarjev za surovi sladkor) le za cele vagonске odjeme za Beograd in naj-bližjo okolico sladkornih tovarn, ne pa tudi za Slovenijo, kamor znaša prevoznina mno-go več.

× **Zaposlenje inozemcev.** Ministrstvo za notranje zadeve je poslalo g. velikemu žu-panu v Ljubljani dopis naslednje vsebine: »Izvolite narediti, da se obustavi izgon onih stranaca čije su molbe za uposlenje u toku rešavanja. Novi pravilnik izlazi sa nekoliko dana i sve će se molbe naknadno rešavati. Ovo se odnosi na one strance koji se žele uposliti na osnovu zakona i žasniti radnika i za čiji ostanak od strane policijskih vlasti nema nikakve smetnje.«

× **Nova knjiga.** Te dni je izšla v zalogi Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani za naše kovinske in instalacijske stroke neobhodno potrebna knjiga »Obrtno računstvo za stavbno, umetno in strojno ključavničarstvo in za železolarstvo«. Knji-go je s sodelovanjem veleindustrijalca g. Avgusta Zabkarja spisal profesor g. Pod-krajšek. V knjigi je računstvo, ki ga rabi v svoji stroki kovinar in instalater, ki hoče napredovati, jako pregledno sestavljeno. Knjiga obravnava v splošnem delu poleg osnovnih, povprečnih in društvenih računov ter enačb merjenja geometrijskih likov in teles ter procentne račune, v svojem strokovnem delu pa kalkulacije, proračune in donosnostne račune. Namenjena ni torej sa-mo za učence na obrtnonadaljevalnih šolah, ampak tudi za samostojne obrtnike, ki ho-čejo imeti pregledno zbrane podatke o ra-čunstvu svoje stroke. S pridom bo pa knjiga služila tudi učiteljem na obrtnonadaljevalnih šolah, ker jim bo izdatno olajšala pouk. Knjiga se naroča naravnost pri Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani ter stane 45 Din.

× **Važno za našo kovinsko industrijo.** Mi-nistrstvo trgovine in industrije v Beogradu potrebuje v svrhu izdaje dovoljenj za carina prosti uvoz predmetov, ki se v naši državi ne izdelujejo podatke o tem, ali se izdeluje v Sloveniji sledeče predmete: 1. surove strojne transmisijske osovine iz Siemona-Martinovega jekla; 2. peteline iz medi in flanže za tekstilne stroje; 3. koleša iz jekle-ne litine; 4. jeklene osi, mufe za obode, ekonomična ležišča in drug material, po-treben za izdelovanje in konstrukcije želez-niških vagonov; 5. kolesje iz trde litine za akumulatorske lokomotive ter z osmi in martinskega jekla; 6. koleša za tramvajsko vozove enostavna in dvojna z zobovjem, is sicilium litiga jekla kakor tudi iz cementi-ranega in kaljenega materiala. Tvrdis, ki izdelujejo navedene predmete naj to nazna-nijo do 10. oktobra 1925 Zbornici za trgo-vino, obrt in industrijo v Ljubljani.

× **Dobave.** Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 16. oktobra t. l. po-nudbe za dobavo sukanca, za dobavo verig, za dobavo grafitnih predvinskih mašilk; do 20. oktobra t. l. ponudbe za dobavo 3000 ki-logramov lesenega cementa. — Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem odo-lenju te direkcije. — Vršile se bodo na-slednje ofertalne licitacije: Dne 28. oktobra t. l. pri artilerijski radionici Dravske divi-zijske oblasti v Ljubljani glede dobave ci-na, svinca, železne, cinkaste in pocinkane pločevine. — Dne 30. oktobra t. l. pri di-rekciji državnih železnic v Subotici glede dobave samotne opeke; pri direkciji držav-nih železnic v Zagrebu glede dobave železa, železne pločevine in žice itd.; pri di-rekciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave barv. — Predmetni oglasi z natanč-nejšimi podatki so v pisarni Zbornice za tr-govino, obrt in industrijo v Ljubljani intere-sentom na vpogled.

Premog
-Čebin-
Wolfova - 1. tel. 56

V oklopnjaku okoli sveta.

Spisal Robert Krač.

»Saj moram biti,« mrmra potrta, a pri tem povesi oči, da bi z njih bleskom ne izdala, kar je videla za možovim hrbtom — že svojo rešitev!

»Zelite zajtrkovati?«

»Prosim.«

»Kako se pravzaprav počutite?«

»Prav dobro.«

»Ne čutite slabosti v udih?«

»Niti najmanj ne.«

»No, saj to mi je potrdil preje že vaš skok in to me zelo veseli. Torej vas nismo vzeli prezgodaj iz kramne s kadili. Sedaj se morate zadovoljiti s tem, kar vam moremo nuditi. Danes zvečer boste že v udobni hiši. Sidi Agudhuo!«

Po klicu pričakuje jasno odgovor, ki pa se ne oglasi.

»Sidi Agudhuo!!!«

Nihče ne odgovori.

»Kje pa je? No, najbrže patrolira po okolici. Se-dite zopet, mis, — tako je prav — pogledati hočem, kje je moj spremljevalec.«

Roko z revolverjem spusti, sicer se pa pomika s koraki navzdol proti izhodu iz votline, tako malo za-upa Američanki.

Tako pride do izhoda, še korak nazaj, tu se vstavi njegova noga, s silnim presenečenjem zagleda svo-

jega indijskega tovariša, ki leži poleg votline povezan in z zamašenimi ustmi — in še predno vzklikne ali napravi kak gib, se mu ovije krog gornjega telesa usnjena zanjka, ki mu privije roki tesno k telesu. Nepremagljiva sila ga vrže na tla in nekdo mu zveže roke še bolj trdno.

»Tako,« reče Georg, ko se dvigne, »ni treba, da bi ti zamašil usta, vpiješ lahko.«

Revolver mu je bil takoj izvil iz roke, zdaj se obrne proti votlini, iz katere pa mu že prihiti naproti Leonor. Georgovo postavo je videla že preje v kritičnem momentu, pri vходу v votlino, in to jo je zadržalo, da se ni vrgla na moža.

»Georg — mr. Hartung — to je bila pomoč v pravem času — sicer sem pa vedela, da me ne boste zapustili!«

Tako se veseli Leonor, obenem pa se je loti silna zmedenost, in sicer ne samo radi tega, ker se takoj zave, da ga je nagovorila zopet s krstnim imenom.

»Kako se počutite?« je seveda prvo Georgovo vprašanje.

O tem ga lahko pomiri. Počuti se prav tako, kot pred kajim pikom, kar pa je tudi znak popolnega ozdravljenja.

Georg takoj pripoveduje, za sedaj kolikor mogoče kratko.

Izvedeti moramo le še zadnje.

Vso noč je sledil jezdecema, pri čemer mu je pomagala mesečina. Sicer sta morala skozi sotesko, ki ni imela nobene stranske poti, vendar pa je moral

vedno paziti, zlasti kadar je zavil krog ogla, da ga kdo ne vidi.

Ko se je začelo daniti, jih je dohitel. Ze konjevo rezgetanje mu je izdalo njih bližino. Skrivajoč se, se je priplazil bliže, naprej je zagledal le Indijca, ki je stopal kot čuvaj pred votlino gor in dol.

Mesto je bilo zelo prikladno, splazil se je še bliže. Seveda je bilo to mogoče le takšnemu izkušenemu lovcu, ki se je vadi v tem v vseh divjih krajih zemlje.

Georg je imel pod telovnikom ovit laso krog telesa. A rabil ga ni; z rokama je prijel stražnika tako, da ni mogel ta niti najmanjše vzklikniti.

Tako je bilo, drugega ni vedel Georg ničesar po-vedati.

»Kaj na drugega ste pa kar pozabili?«

»Vedel sem, da je votlini, slišal sem, da govori z vami.«

»Ali ste slišali, kaj mi je vse rekel?«

»Ne, tega ne, slišal sem le njegov glas, besed pa nisem razumel.«

Leonor pogleda trdo Georga — zardel je prav tako kot ona — govoril je namreč neresnico — tedaj pa mu Leonor ne pripoveduje dalje, in Georg je tudi ne vpraša... slabo znamenje, to je namreč priznanje, da je govoril pravkar neresnico.

»Kaj pa napravimo s tema dvema lopovoma?« vpraša Georg.

»Kar izpustimo jih. Ne morda radi plemenitosti, temveč... radi zaničevanja. Še orožja jim ne bomo odvzeli. Vsake mušice vendar ne bomo usmrti in vsaki osi ne moremo odvzeti želo.«

Trgovci! Obrtniki!

Pri trdki

JOSIP PETELINC
LJUBLJANA

blizu rešernovega spomenika, ob vodi
dobito vse potrebščine za življe, krojače,
čevljarje in sedlarje
na veliko in malo
po najnižji dnevni ceni.

„Opeka“

preverjene zidake priporočila
opekarna

„EMONA“ D. D.

v Ljubljani — Tovarna na
Viki (Brdo) — Pisarna v
Prilakovih ulici 3, prtiličje.

VINOCET

tovarna vinskega kisa, d. z. o. z., Ljubljana, nudi
najfinejši in najokusnejši namizni kis iz
vinskega kisa.

Zahtevajte ponudbo!

**Tehnično in higijenično najmoderneje
urejena kisarna v Jugoslaviji.**

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta šte. 1a, II. nadstropje.

**Damski in dekliski
slamniki**

po znižanih cenah ravno-
kar došli!

Oblike damske od Din 70— do
Din 150—, otroške od Din 50—
do Din 70— nakiteni od Din 100—
naprej — dokler traja zaloga.
Oglejte si cene v izlozbi

MINKA HORVAT, Ljubljana,
Stož. 119. Štev. 21

MALI OGLASI

Cena oglasov do 20 besed Din 5—, vsaka nadaljna beseda
50 par.

Posojilo 1600 Din

na 30 dni — uradni prot. mesečnim
odplačilom. — Dopis pod »Takoj«
na upravo.

Trgovski uradnik

perfekten knjigovodja in korespon-
dent s večletno prakso, išče primer-
nega mesta pri večjem trgovskem
ali industrijskem podjetju. Ponudbo
na upravo lista pod »Preverjena
moč«.

Samostojna

knjigovodkinja in korespondentinja
s večletno prakso išče stalno mesto
na takoj v večjem kraju na Gorenj-
skem. Ponudbe z navedbo plače na
upravo lista pod »Energična moč«.

Stanovanje

obstoječe in kuhinje in ene sobe
išče proti nagradi sakonski par. —
Ponudbe na upravo lista pod: »Sta-
novanje«.

TISKARNA „MERKUR“

Trg. - ind. d. d. **LJUBLJANA** Telefon št. 563

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠT. 13

Tiska časopise, knjige, poset-

nice, brošure, letake, ce-

nike, pravila itd. itd.

Lastna knjigo-

veznica